

Številka: 0610-12/90-23

Z a p i s n i k

23. seje Komisije Skupščine Republike Slovenije za ustavna vprašanja, ki je bila v četrtek 7.marca 1991, s pričetkom ob 11.00 uri v salonu, v poslopju Skupščine Republike Slovenije.

Prisotni: predsednik dr.France Bučar, podpredsednika Miran Potrč in Vitodrag Pukl;

Sejo je vodil predsednik komisije dr.France Bučar.

Prisotni

člani: Tone Anderlič, Roberto Battelli, Ivan Bizjak, Franco Juri, Boštjan Kovačič, Darja Lavtižar-Bebler, Tone Peršak, dr.Ciril Ribičič, dr.Primož Rode, Danijel Starman, dr.Leo Šešerko, dr.Franc Zagožen.

Odsotni: Danilo Bašin, Ludvik Gumilar, Ciril Kolešnik, Andrej Magajna, Mojmir Ocvirk, dr.Rajko Pirnat, Vilijem Sekereš, dr.Ludvik Toplak, Zdravko Zabukovec in Zvone Žagar.

Drugi

prisotni: Miro Cerar, Štefka Kučan, Lojze Janko, Anton Tomažič, Pavle Svete, Janez Janša, Mirko Bogataj, Jožef Školč, Jožica Velišček.

Sprejet je bil naslednji

d n e v n i r e d :

1. Predlog ustavnega zakona o spremembah in dopolnitvah ustavnega zakona za izvedbo ustavnih amandmajev XCVI in XCVII k ustavi Republike Slovenije na področju ljudske obrambe (ESA 318).

* * *

Na klop na sami seji so člani komisije prejeli naslednja gradiva:

- osnutek ustavnega zakona o spremembah in dopolnitvah ustavnega zakona za izvedbo ustavnih amandmajev XCVI in XCVII k ustavi Republike Slovenije na področju ljudske obrambe, dopolnjen s predlogom sprememb besedila, oblikovanem na sestanku vodij klubov delegatov Skupščine Republike Slovenije, dne 6.3.1991.

* * *

Razprava na seji komisije je razvidna iz neredigiranega in neavtoriziranega magnetogramskega zapisa te seje.

* * *

Zbori Skupščine Republike Slovenije so na skupni seji dne 6.3.1991 obravnavali predlog ustavnega zakona o spremembah in dopolnitvah ustavnega zakona o izvedbi ustavnih amandmajev XCVI in XCVII k ustavi Republike Slovenije na področju ljudske obrambe, ki ga je zborom Skupščine Republike Slovenije predložila ustavna komisija po svoji 22. seji, dne 1. marca 1991.

V razpravi na skupni seji so bila prisotna različna stališča, zaradi česar je bilo z glasovanjem sklenjeno, da se odločanje odloži in opravi poprejšnji usklajevalni postopek na sestanku vodij kluba delegatov, dne 6.3.1991, tako da bi zbori lahko nadaljevali obravnavo 7.3.1991. Na podlagi dogovora vodij poslanskih klubov se je komisija sestala z namenom, da znova prouči in določi besedilo predloga tega ustavnega zakona.

* * *

Ad 1)

Komisija je na začetku razprave o osnutku navedenega ustavnega zakona ugotovila, da je bil na sestanku vodij klubov delegatov Skupščine Republike Slovenije, dne 6.3.1991 dosežen sporazum o predlogu sprememb besedila predloga ustavnega zakona. Predlog sprememb besedila ustavnega zakona je bil dosežen soglasno, z izjemo drugega odstavka 1. člena tega ustavnega zakona, s katerim ni soglašala Liberalno-demokratska stranka.

Po nadaljnji razpravi je komisija sklenila, da se tako spremenjeno besedilo osnutka ustavnega zakona nadalje preoblikuje tako, da se:

- v 1. členu doda nov drugi odstavek, ki se glasi: "V prvi vrsti se izpusti beseda "tudi".". S tem dodatkom je dosežena večja koherentnost besedila, oziroma je odpravljeno protislovje, ki bi ga beseda "tudi" v dopolnjenem ustavnem zakonu (Uradni list RS št.35/90) povzročala. Dosedanji drugi odstavek istega člena postane tretji odstavek.
- v 3. členu se v prvem stavku izpustijo besede "in do sprejema nove ustave Republike Slovenije", na koncu stavka pa se dodajo besede "razen če nabornik to sam zahteva". Hkrati se izpusti celotno nadaljnje besedilo tega člena. Takšna sprememba ohranja isto vsebino tega člena ob jasnejši in krajši dikciji.

Tako kot na sestanku vodij poslanskih klubov, je bilo tudi v ustavni komisiji izraženo manjšinsko mnenje, da se tretji odstavek 1. člena, ki se glasi "V tretjem odstavku se črta predzadnji stavek." izpusti iz besedila ter se to vprašanje, ki zadeva dolžino služenja civilne službe, ne rešuje s tem ustavnim zakonom, katerega predmet naj bi bila samo ureditev moratorija za služenje vojaškega roka v JLA.

V zvezi s 3. členom predloga ustavnega zakona je bilo s strani predstavnikov Republiškega sekretariata za ljudsko obrambo opozorjeno, da bi bilo ustrezneje zagotovljeno pravno varstvo upravnih organov za ljudsko obrambo, če bi v ustavnem zakonu navedli, da v teritorialno obrambo in organe za notranje zadeve Republiški sekretariat za ljudsko obrambo napotuje nabornike v skladu z zakonom ne glede na odmere, ki jih določajo zvezni organi za napotitve v JLA. Po zveznih predpisih se namreč vojaški rok služi le v JLA, po ustavnem amandmaju XCIX k ustavi Republike Slovenije pa je potrebno z ustavnim zakonom določiti, kateri zvezni zakoni se v Republiki Sloveniji ne uporabljajo. Komisija za ustavna vprašanja se je nato z večino glasov opredelila za zgoraj navedeno spremembo besedila 3. člena predloga ustavnega zakona.

Po končani razpravi je komisija oblikovala naslednje besedilo predloga ustavnega zakona o spremembah in dopolnitvah ustavnega zakona za izvedbo ustavnih amandmajev XCVI in XCVII k ustavi Republike Slovenije na področju ljudske obrambe (ESA 318):

" 1. člen

V 7.členu ustavnega zakona za izvedbo ustavnih amandmajev XCVI in XCVII k ustavi Republike Slovenije na področju ljudske obrambe (Ur.list RS, št.35/90) se črta prvi odstavek.

V prvi vrsti drugega odstavka se črta beseda "tudi".

V tretjem odstavku se črta predzadnji stavek.

2.člen

V 11.členu se črta besedilo druge alinee.

Spremeni se besedilo tretje alinee tako, da se glasi:

"- v kazenskem zakonu SFRJ (Ur.list SFRJ, št.44/76, 34/84, 74/87, 57/87, 57/89, 3/90 in 38/90): 201., 214. in 216. člen, če gre za dejanje, ki je storjeno v izvrševanju 7.člena ter 13.člena tega ustavnega zakona;".

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

"V Republiki Sloveniji se do sprejema republiškega zakona o vojaški dolžnosti ne uporabljajo določbe drugega odstavka 4.člena, četrtega odstavka 16.člena, drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka 24.člena ter 31.člena zakona o vojaški obveznosti (Ur.list SFRJ 64/85 in 26/89). Po sprejemu republiškega zakona o vojaški dolžnosti se zvezni predpisi v zvezi z vojaško dolžnostjo uporabljajo le skladno z republiškim zakonom.".

3.člen

13.člen se spremeni tako, da se glasi:

"Republiški sekretariat za ljudsko obrambo zagotovi, da se od dneva uveljavitve tega ustavnega zakona naborniki ne pošiljajo na služenje vojaškega roka v JLA, razen če nabornik to sam zahteva."

4.člen

Ta ustavni zakon začne veljati z dnem razglasitve."

Strokovna skupina ustavne komisije je k navedenemu predlogu ustavnega zakona oblikovala naslednjo obrazložitev:

"Družbenopolitični zbor in Zbor občin Skupščine Republike Slovenije sta 23.januarja 1991 sprejela zahtevo, Zbor združenega dela pa pobudo Komisiji za ustavna vprašanja Skupščini Republike Slovenije, da se do sprejema nove ustave Republike Slovenije uveljavi moratorij za vse napotitve nabornikov v JLA. Pobudo je podprla tudi Komisija za mirovno politiko Skupščine Republike Slovenije 12.2.1991. 30.1.1991 pa so zbori Skupščine Republike Slovenije predlagali Predsedstvu SFRJ, da proglasi moratorij za služenje vojaškega roka.

V predlogu ustavnega zakona o spremembah in dopolnitvah ustavnega zakona za izvedbo ustavnih amandmajev XCVI in XCVII k ustavi Republike Slovenije na področju ljudske obrambe je določeno, da se naborniki ne bodo več pošiljali iz Republike Slovenije na služenje vojaškega roka v JLA (3. člen). Iz prvotnega besedila ustavnega zakona (Ur.l. RS št. 35/90), ki so ga zbori Skupščine Republike Slovenije sprejeli 28. septembra 1990, je zato črtana določba, da se vojaška obveznost izvršuje v JLA praviloma na območju Republike Slovenije, razen če so naborniki napoteni v šolske centre in šole za rezervne oficirje, v katerih se izvaja usposabljanje za popolnjevanje JLA na celotnem ozemlju Jugoslavije. Republiški sekretariat za ljudsko obrambo bo preko upravnih organov za ljudsko obrambo zagotovil, da se od sprejema tega ustavnega zakona ne bodo pošiljali naborniki v JLA na služenje vojaškega roka. To bo veljalo že za napotitve v marcu 1991.

V skladu z določbami prvotnega besedila ustavnega zakona, da se lahko vojaški rok služi tudi v teritorialni obrambi in organih za notranje zadeve (drugi odstavek 7. člena) ter drugimi odločitvami Skupščine Republike Slovenije, bo zato Republiški sekretariat za ljudsko obrambo v letu 1991 organiziral in izvedel poskusno usposabljanje ter prve napotitve na služenje vojaškega roka v Teritorialni obrambi Republike Slovenije in organih za notranje zadeve. Način izvajanja te oblike usposabljanja bo določil zakon o vojaški dolžnosti, ki je v postopku sprejemanja v Skupščini Republike Slovenije. Predvidoma bodo na to obliko usposabljanja napoteni le naborniki za izvedbo poskusnega usposabljanja ter naborniki študenti, ki ne bodo mogli nadaljevati po srednjih šolah študija na visokih šolah v septembru 1991 zaradi omejenih kadrovskih, materialnih in drugih možnosti na teh šolah (skupno okoli 2.000 - 3.000).

S predlogom ustavnega zakona (2. in 3. člen) se zagotavlja pravno varstvo vojaških obveznikov, da se ne bi uveljavljala njihova kazenska odgovornost za dejanja, ki jih bodo izvršili z izvajanjem ustavnega

zakona (neodziv na služenje vojaškega roka v JLA na vpoklic zveznih organov, ipd.).

Ne glede na uveljavitev moratorija za napotitev na služenje vojaškega roka v JLA, pa se v predlogu ustavnega zakona (3. člen) omogoča, da na služenje vojaškega roka v JLA gre nabornik, ki to sam zahteva.

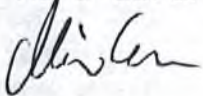
V skladu z razpravo o predlogu za izdajo zakona o vojaški dolžnosti in osnutku zakona, je v predlogu ustavnega zakona določeno (1. člen), da se v prvotnem besedilu ustavnega zakona črta določba, da traja civilna služba toliko časa kot vojaški rok. To bo omogočilo, da se v zakonu o vojaški dolžnosti uredi postopek za priznanje ugovora vesti vojaški dolžnosti racionalnejše, bolj humano in enostavno. Z zakonom pa se bo določila tudi ustrezna dolžina civilne službe. Tako se bo preprečilo, da bi bili tisti, ki jim bo priznan ugovor vesti vojaški dolžnosti, v ugodnejšem položaju kot pa vojaški obvezniki.

S sklepi Skupščine Republike Slovenije z dne 18. in 19. julija 1990 o pošiljanju nabornikov na služenje vojaškega roka ter z ustavnim zakonom iz septembra 1990 je bila dana pristojnost Republiškem sekretariatu za ljudsko obrambo ter drugim organom za izvajanje priprav in izvedbo usposabljanja nabornikov v teritorialni obrambi in organih za notranje zadeve v skladu z zakonom. S spremembami ustavnega zakona se v to ne posega."

* * *

Seja je bila zaključena ob 12.45 uri.

S e k r e t a r
Miro Cerar

P r e d s e d n i k
dr. France Bučar

